

FONS

MANUEL MARTÍ SÁENZ

SECCIÓ DE MÚSICA

FEBRER DE 2006

MANUEL MARTÍ SÁENZ ¹

Barcelona, 1880-1948

Compositor i director català. Va estudiar solfeig amb Ramón Villegas i composició amb Jaume Pahissa i Enric Morera. Va fundar i dirigir diversos cors. El 1902 es va fer càrrec de la Societat Coral Catalunya Nova, donant amb ella nombrosos concerts, i el 1904 va fundar la Societat de Concerts Catalònia. També va ser sots-director de l'Orfeó Barcelonès. Apart es va dedicar a l'ensenyament i a la direcció d'espectacles lírics.

El 1919 va estrenar l'obra *Corpus*, composta segons la teoria intertonal de J. Pahissa, que va tornar-se a interpretar el 1930, integrada junt amb *Canigó* en la composició *Dos impresiones sinfónicas*. També va compondre obres per a cant i piano (*Melodies curtes*, *Euridiça*, *Cançó de la rosa*) i obres per a cor (*Excelsior*, *Les cigales*, *Mitja nit*, *Caramelles*). I va escriure el mètode *Realizaciones de armonía a cuatro y cinco voces para órgano o piano*, editat el 1949, després de la seva mort.

¹ Informació extreta de:

CASARES RODICIO, Emilio (director i coord.): *Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana*. [Madrid]: Sociedad General de Autores y Editores, 2000.

GIRALT I RADIGALES, Jesús (director): *Gran Enciclopèdia de la Música*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

Documentació professional

- . Activitat concertística (**M 3138/12**)

Producció

- . Obra música manuscrita (**M 1943-M 1962**)
- . Obra musical impresa (**M 3138/20**)

Textos i homenatges sobre Manuel Martí

- . Articles (**M 3138/19**)
- . Vària (poesies, dedicatòries, etc.) (**M 3138/1**)

Col·leccions

- . Retalls de premsa
 - . Retalls de premsa sobre Manuel Martí (**M 2257, M 3138/15-M 3138/17**)
 - . Altres retalls de premsa recollits pel titular (**M 3138/17-M 3138/18**)
- . Programes de mà (**M 3138/9-M 3138/14**)
- . Material gràfic
 - . Dibuixos originals (**M 3138/3**)
 - . Fotografies (**M 3138/4**)
- . Publicacions periòdiques amb articles sobre Manuel Martí (**M 3138/19**)

Obra d'altres autors

- . Música impresa (**M 3138/21-M 3138/22**)
- . Textos manuscrits (**M 3138/2, M 3138/5**)
- . Vària (**M 3138/5**)

Epistolari

- . Correspondència rebuda per Manuel Martí (**M 3138/6**)
- . Correspondència entre tercers
 - . Correspondència rebuda per Abilia Palacios, vídua Martí (**M 3138/7**)
 - . Correspondència d'altres (**M 3138/8**)

DOCUMENTACIÓ PROFESSIONAL

ACTIVITAT CONCERTÍSTICA

M 3138/12

23 de març de 1946. Coliseo Pompeya

Representació de *Rigoletto*, òpera en 4 actes del mestre Verdi

Solistes vocals: Pablo Civil, Ricardo Fusté, Luis Corbella i Mercedes Salvador

Direcció: Manuel Martí

Mestre interí: Delfín Mule

Mestre apuntador: José Pinilla.

Director d'escena: Juan Villaviciosa

Tríptic

PRODUCCIÓ

OBRA MÚSICAL MANUSCRITA

M 1943

/a

Corpus, impressió simfònica. Partitura manuscrita.

/b

Corpus, preludi. Transcripció per a piano. Manuscrit hològraf

M 1944

/a

Canigó, impressió simfònica. Partitura manuscrita

/b

Canigó, impressió simfònica. Reducció per a piano. Hològraf.

M 1945

Cançó d'un doble amor. Per a cor mixte. Lletra de Josep Carner. Manuscrit hològraf.

M 1946

Bolero, ball popular del Vallès. Harmonitzat per M. Martí. Hològraf.

M 1947

Ai poble de Nazareth. Per a cor mixte. Lletra de J. Verdaguer. Hològraf, amb lloc Barcelona i data XI-1906. Dues còpies.

M 1948

La Catedral cap el tard, impressions, per a quintet de corda. Partitura

M 1949

Les Aligues, ballet popular mallorquí que es balla a Pollensa. Per a piano. Ms. hològraf, amb data VI-1926

M 1950

Realitzacions d'harmonia a quatre i cinc veus per a orgue o piano. Manuscrit hològraf. Barcelona, 1917.

M 1951

Els segadors. Per a 4 veus. Manuscrit.

M 1952

A Pirra, choral mixte a veus mixtes. Lletra d'Horaci. Partitura hològrafa + 5 partícels. Altra còpia hològrafa de l'esborrany. Amb data VIII-1908

M 1953

Les cigales, chor a veus blanques. Lletra d'Apel·les Mestres. Partitura + esberrany hològrafes + 3 partícels ms. Amb dates 1907 i 1910

M 1954

Cançó de Nadal, popular, veus mixtes. Manuscrit, amb data gener 1906

M 1955

Therbys [esberrany de música escènica]. Reducció cant i piano, hològrafa.

M 1956

Vida bohèmia [sarsuela?] Sense autor de la lletra. Partitura manuscrita + 2 números. Data 1904

M 1957

Sense títol [sarsuela?]. Reducció cant i piano, manuscrit.

M 1958

Melodies curtes per a cant i piano. Lletres de Baldomero Sancho i J. Verdaguer. Manuscrit hològraf + 1 còpia manuscrita

M 1959

Euridiça, melodia per a cant i piano. Verset del poema "Orfeu"; Cançó de la rosa. Esberrany hològraf + còpia ms.

M 1960

Ont és anat el goig que jo tenia? Lletra de J. Carner. Cant i piano. Partitura manuscrita. Data II-1911.

M 1961

Caramelles, il·lustració per a una obra de vers original del meu amic Evarist Forment. Chor a quatre veus. Esberrany hològraf.

M 1962

Excelsior. Lletra d'Apel·les Mestres. Veus mixtes. Esberrany hològraf + 6 partícels. Data juny 1910.

OBRA MUSICAL IMPRESA

M 3138/20

MARTÍ SÁENZ, Manuel

Realizaciones de Armonía : a cuatro y cinco voces para Organo o Piano – [10 f.] – Barcelona: Pianos Orpheus [dipòsit] – Amb la dedicatòria "A mi maestro y amigo J. Pahissa".

2 EXEMPLARS

TEXTOS I HOMENATGES SOBRE MANUEL MARTÍ

ARTICLES

M 3138/19

[Sense autor]. *Líneas Noticiarias Musicales*, dins: *Ritmo*, any XX, núm. 228 (Madrid: mayo-junio 1950), p. 21.

Parla de l'edició de *Realizaciones de armonía*, feta en homenatge a Martí Sáenz.

VÀRIA (POESIES, DEDICATÒRIES, ETC.)

M 3138/1

. Poesia *Comunicat Estret à en Manel Martí: jove patrici, aymant de la gresca y altrás arts*. [2 f. manuscrits]

COL·LECCIONS

RETALLS DE PREMSA DE MANUEL MARTÍ

RETALLS DE PREMSA SOBRE MANUEL MARTÍ

M 2257

Quadern que conté un recull de retalls de premsa sobre crítica musical, música en general i crítiques sobre Manuel Martí.

M 3138

/15

U.F.Z.: *Coliseo Pompeya.- Presentación de la soprano Mercedes Salvador*, (24-3-1946). [1 f.]

2 EXEMPLARS

/16

. Nota necrològica de Manuel Martí Sáenz, (16-1-1948). [1 f.]

. [SENSE AUTOR]. *El maestro Manuel Martí Saenz ha fallecido*, a *Diario de Barcelona* (1948). [1 f.]

2 EXEMPLARS.

. [SENSE AUTOR]. *Manuel Martí Sáenz ha fallecido*. [1 f.]

/17

. A.M.A.: *Crónica musical*. [1 f.]

Parla de l'edició pòstuma de l'obra *Realizaciones de Armonía*, de Martí Sáenz.

5 EXEMPLARS.

. [SENSE AUTOR]. *Olesa de Montserrat. Fiesta religiosa. Otras*.

[1 f.] Parla de la companyia d'òpera que dirigeix en Martí Sáenz.

. [SENSE AUTOR]. "... La Orquesta de Concerts da Camera que dirige el maestro M. Martí ...", a *Radio Barcelona*, p. 14.

. [SENSE AUTOR]. *Temporada de opera / El cartel del sábado y domingo*. [1 f.]

Parla de l'audició d'*El barbero de Sevilla*, de Rossini, a càrrec de l'orquestra dirigida per Martí Sáenz.

ALTRES RETALLS DE PREMSA RECOLLITS PER MARTÍ SÁENZ

M 3138

/17

[SENSE AUTOR]. *Al impulso reformador de Barcelona han ido desapareciendo aquellas típicas calles, que eran recuerdo de otros tiempos y otras costumbres.* [1 f.]

/18

Coberta i contracoberta del Diari de Barcelona (30-3-1947). [2 f.]

PROGRAMES DE MA

M 3138

/9

Agost de 1905. Casino de Sants

Concert

Orfeó Barcelonès

Direcció: Pere Serra

Díptic

/10

5 de juny de 1930. Palau Nacional

Tercer concert simfònic

Orquestra Pau Casals

Direcció: Lamote de Grignon

Interpretades *Dos impresiones sinfónicas* (*Corpus*, primera audició per l'Orquestra Pau Casals; i *Canigó*, estrena), de M. Martí.

[4 f.] Inclou nota sobre Martí Sáenz.

8 EXEMPLARS

/11

5 de juliol de 1930. Palau de Projeccions

Representació de *La Princesa Margarida*, d'Adrià Gual. Música de Jaume Pahissa.

Massa coral i orquestral del Gran Teatre del Liceu

Solistes vocals: Carme Bau Bonaplata, Concepció Callao, Joan Rosich, Aníbal Vela, Joan Gayolà, Joan Gil Rey, Josep Farràs i Gabriel Granollers.

Direcció: J. Pahissa.

Director d'escena: Llorens Malvet

Mestre de cors: Antoni Marquès

Mestre apuntador: Josep Calvo

Díptic.

2 EXEMPLARS

/12

23 de març de 1946. Coliseo Pompeya

Representació de *Rigoletto*, òpera en 4 actes del mestre Verdi

Solistes vocals: Pablo Civil, Ricardo Fusté, Luis Corbella i Mercedes Salvador

Direcció: Manuel Martí

Mestre interí: Delfín Mule

Mestre apuntador: José Pinilla.

Director d'escena: Juan Villaviciosa

Tríptic

/13

27 i 30 d'abril i 4, 7, 11, 14, 18 i 21 de maig de 1947. Academia Granados

2 audicions integrals de les *Sonates per a piano*, de Mozart

Piano: Ricardo Vives

[1 f.]

/14

26 d'octubre de 1955. Teatro "La Farsa" (Santa Fe)

Concert homenatge a Jaume Pahissa

Conferenciant: Germán Berdiales

Interprets: Paula Anchorena Calvo, Juan Mauricio Caminos Braun, María

Sofía Campos Braun, Margarita Sastre Inchauspe, Nora Caminos Braun,

Guillermo Joselevich Dóssola, Verónica Sala Lightowler Stahlberg,

Mercedes Campos Malbrán, Viviana Sala Lightowler Stahlberg, Elena

Bompet, Marta Bomplet, Angelita Braun Bidau, Mónica Devoto Gaona,

Carola Rueda, Sarita Campos Braun, Julio César Yapura, Carlos Pando

Casado, Mercedes Braun Lasala, María Campos Malbrán

Díptic.

MATERIAL GRÀFIC

DIBUIXOS ORIGINALS

M 3138/3

Caricatura d'un director d'orquestra feta a llapis. Darrera diversos escrits signats per Palillo.

FOTOGRAFIES

M 3138/4

Fotografia d'Enric Morera amb dedicatòria a M. Martí (Barcelona, 10-1912).

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

PUBLICACIONS AMB ARTICLES SOBRE MANUEL MARTÍ

M 3138/19

. *Boletín de la Federación Española de Maestros Directores de Orquesta y Pianistas* / núm. 28

16 p. – Año IV (Madrid: julio 1930) – Inclou l'article "... De Martí se tocaron las impresiones sinfónicas ..."

Ricordiana / Boletín bimestral de informaciones musicales / núm. 4

16 p. – Año V (septiembre 1955) – Buenos Aires: Editorial Ricordi Americana -- Inclou l'article *Jaime Pahissa y sus "bodas de oro con la música"*, on es fa referència a Manuel Martí.

. *Ritmo*, núm. 228

30 p. – Año XX (Madrid: mayo-junio 1950) – Inclou la notícia "... La esposa del que fué gran director de Orquesta Manuel ...".

. *El Teatre Català* / núm. 28

20 p. – Any I (Barcelona: 7 setembre 1912) -- Inclou l'article *El nostre festival benèfic*, de Flavi, que parla de l'obra *La reina del cor*, dirigida per Martí Sáenz.

EXEMPLAR INCOMPLET, MANQUEN LES PAGINES 7-14.

OBRA D'ALTRES AUTORS

MÚSICA IMPRESA

M 3138/21

PAHISSA, Jaume

Cancó de l'estudiant : per a cant i piano : De la Comèdia de Carles Fages de Climent "El jutge està malalt" – [4 f.] – [Barcelona]: Unió Musical Espanyola-Casa Werner [dipòsit] – A l'interior dedicatòria autògrafa de l'autor a Manuel Martí.

M 3138/22

Esborranyes manuscrites del compositor

TEXTOS MANUSCRITS

M 3138/2

Fragments de *De l'ànima i del cos* i *Proves de l'existència de Déu*, de Ramon Llull. [3 f.]

M 3138/5

Fragment final d'una obra. [1 f. mecanografiat]

VÀRIA

M 3138/5

. Postal amb fotografia del rei Alfons XIII i Victòria Eugènia amb la partitura de l'obra *Nupcial* (Madrid, 1906).

. Postal amb partitura sense identificar.

EPISTOLARI

CORRESPONDÈNCIA REBUDA PER MANUEL MARTÍ

M 3138/6

AGRUPACIÓN ESPAÑOLA DE MAESTROS DIRECTORES-CONCERTADORES
Barcelona, s.d.

Sobre

BORDAS, Ignasi. v. Bordas, Ignasi

CAIRÓ, Francesc. v. Orfeo Atlàntida

CATALUNYA NOVA, *societat coral*
Barcelona, 1902-1903
3 comunicats² i 1 sobre

DOTRES, S. v. Orfeo Atlàntida

DOTRES, S. v. Catalunya Nova

ESTRANY, A. v. Nova Cathalonia

FERRER, Joaquim. v. Catalunya Nova

GRANADA, Agustí. v. Orfeo Atlàntida

LARA, B.
Madrid, 1933
Carta

MORERA, Enric
Barcelona, 1900 i s.d.
Carta³ i postal

NOVA CATHALONIA
Barcelona, 1904
3 comunicats⁴

² Nomenaments com a "individu nat" de la junta directiva i com a director artístic d'aquesta societat coral; i acceptació de la seva dimissió.

³ A la capçalera "Teatre Líric Català".

⁴ Nomenaments com a mestre director, com a mestre fundador i com a individu de la Comissió de l'orfeo d'aquest centre.

ORFEÓ ATLÀNTIDA
Barcelona, La Barceloneta, 1907-1909
3 felicitacions, 1 comunicat⁵ i 1 sobre

ORFEÓ BARCELONÈS
Barcelona, 1905
Comunicat⁶

PAHISSA, Jaume
[1908] i s.d.
1 targeta postal, 2 cartes⁷

PUJOLS, Francesc
Martorell, Barcelona, s.d.
3 cartes⁸

[SALV]ADOR COCA, S. v. Nova Cathalonia

SERRA, Pedro. v. Orfeó Barcelonès

TONA XIBERTA, B. v. Nova Cathalonia

VILA, Víctor. v. Nova Cathalonia

VILÀ, ? v. Societat Coral Catalunya Nova

CORRESPONDÈNCIA ENTRE TERCERS

CORRESPONDÈNCIA REBUDA PER ABILIA PALACIOS, VÍDUA MARTÍ

M 3138/7

ALMANDOZ, Roberto
Sevilla, 1950
Targeta postal

ATENEU BARCELONÈS
Barcelona, 1950
BLM i sobre

BANDA MUNICIPAL DE VIC. v. Escola de Música de Vic

⁵ Nomenament com a director artístic.

⁶ Nomenament com a sots-director.

⁷ A les capçaleres "Ateneu Barcelonés".

⁸ A les capçaleres "Gran Café Restaurant Tívoli" i "Círcol Democràtic Recreatiu / Martorell".

ESCOLA DE MÚSICA DE VIC
Vic, 1950
Saluda i sobre⁹

CONSERVATORI SUPERIOR MUNICIPAL DE MÚSICA DE BARCELONA
Barcelona, 1949
Agraïment i sobre

FONT, J[osep]
Barcelona, 1950
Agraïment i sobre

GALMÉS, Lorenzo
Ciutadella, 1950
Targeta de visita i sobre

MILLET, Lluís M.
Barcelona, 1949
Targeta de visita i sobre

MONTEPIÓ DE MAESTROS DIRECTORES CONCERTADORES DE BARCELONA
Barcelona, 1950, 1955
1 agraïment, 1 saluda i 2 sobres. Adjunta carta de Manuel Martí
Palacios, *fill del mestre Martí* (Buenos Aires, 1-8-1955).

PUJOLS, Francesc
Martorell, 1949-1950
1 carta, 1 agraïment, 1 targeta postal i 2 sobres

RIQUER, Martí de. v. Ateneu Barcelonès

SUBIRACHS RICART, Rafael. v. Escola de Música de Vic

VENDRELL BELART, Cèsar de. v. Montepió de Maestros Directores-
Concertadores de Barcelona

CORRESPONDÈNCIA D'ALTRES

M 3138/8

BIBLIOTECA CENTRAL
(a Francesc Montserrat [Ayarbe]) - Barcelona, 1950
Acusament de rebut

⁹ Amb capçalera de l'Ajuntament de Vic.

MATEU I LLOPIS, Felip. v. Biblioteca Central

MENÉNDEZ ALEYXANDRE, Arturo
(a F[rancisco] Montserrat [Ayarbe]) – Barcelona, 1950
Carta

PAHISSA, Jaume
(a Font) – 1932
Carta¹⁰

¹⁰ A la capçalera “Ateneu Barcelones”.